

ci više nego očinskom brigom zakloniše veći dio raštrkanih i prestrašenih obitelji oko morske obale. Bez njihova brižnog nastojanja bile bi nesretne pale pod mač i sužanjstvo Turaka.⁵ Osim drugih krajeva po dalmatinskoj obali i otocima, naročito u makarskom primorju, u šibenskoj, kninskoj i drniškoj krajini, po Kotarima, oko Imotske, Vrgorca i po Neretvi, koje napučiše u drugim prigodama, Franjevci s narodom koga privedoše između g. 1687 i 1723, naseliše župe: Zasiok, Bitelić, Bajagić, Potravlje, Hrvatce, Galu, Rudu, Otok, Grab, Sinj, Trilj, Turjake, Čačvinu, Tijarice, Vojnić, Voštane, Dicmo, Dugopolje, Svib, Aržano, Prugovo, Konjsko, Brštanovo, Lećevicu, Prgomet, Bliznu, Bristivicu, Ljubitovicu, Suhi dolac, Visoku, Čvrljevo, Muć i Ogorje.⁶

Bježeći iz Rame, poniješe sobom OO. Franjevci najveće blago koje su imali — čudotvornu sliku Gospe od Milosti, prozvanu kasnije Gospom Sinjskom. Nijesu odmah niti svi došli u Split. Jedni ostadoše s narodom po sinjskoj krajini i dalmatinkoj zagori, da ga uredi u župe i dalje se staraju za njegovo duhovno i vremenito dobro. Drugi za koji dan ostadoše u Cetini pod vedrim nebom bez crkve i samostana, usred siromašna puka, u zemlji opustošenoj i poharanoj. U takovom stanju nijesu mogli čekati zime, koja je već bila na vratima. Stoga se povukoše u Dugopolje s nakanom da se ondje nastane. Ali u Dugopolju moguše ostati jedva 15 dana, jer se Turci s Čačvine dadoše za njima u potjeru. Stoga pobjegoše u predgrađe utvrđenog Klisa. Na Klisu im je bilo pretijesno, a uz to nemoguće im je bilo provoditi život redovnički. Radi toga, nakon dva

⁵ Pismo se nalazi štampano u posebnom svesku koji nosi naslov: »Stampa ad laudo dei P. P. Bosnesi« s. 52 sl., u kom su sadržane sve isprave koje se odnose na dolazak bosanskih ili sinjskih Franjevaca na Pojišan. — U sličnim svescima tiskane su službene isprave koje se tiču početka drugih samostana provincije Presv. Otkupitelja i čuvaju se po samostanskim arhivima. Ovaj svezak čuva se u samostanskom arhivu u Šibeniku u zbir. č. DD., pismo pak nadbiskupa Cupilli štampano je u tom svesku na str. 52 sl. Ono se nalazi u rukopisu u istom arhivu, kao i u arhivu sinjskoga i drugih samostana. Jedan dio pisma navodi i Zlatović u Monografijama, str. 274 sl.

⁶ Matas O. K., Prvo izvješće o c. k. Državnom nižem gimnaziju u Sinju koncem školske godine 1872—73, Split 1873, str. 15 sl.; Zlatović, Franjevci, s. 153 sl.; Monografije 12 samostana, 263 sl.; Marković, Sinj i njegovo slavlje, 25 sl.